

METODIKA

**pro ochranu hospodářských zvířat a majetku
před útokem medvěda**

Technické podmínky

.....

Vypracovali: Ing. František Frola

2025

Vydal: EKOPLANT, s.r.o.

OBSAH

1.	Úvod	2
2.	Vymezení pojmů	2
3.	Zapachování oblasti pomocí pachového ohradníku	3
	3.1 Materiálové vybavení	3
	3.2 Postup aplikace koncentráту pachové látky	3
4.	Ochranné pomůcky	3
5.	Zdroje	3

1. ÚVOD

Na česko-slovenském pomezí a na Slovensku je zaznamenán zvyšující se výskyt medvěda (medvěd hnědý *Ursus arctor* L). Tyto šelmy jsou obecně považovány za nejnebezpečnější zvířata žijící u nás ve volné přírodě. Člověku jsou nebezpečná většinou pouze v případě, cítí-li se být ohrožena. Při hledání potravy však medvěd může napáchat škody například chovatelům koz, ovcí a skotu, v ovocných sadech a na včelích úlech. Znamé jsou i návštěvy medvěda v městské zástavbě, kde může hledat potravu i okolo nádob na odpad.

Tato Metodika předkládá všem zainteresovaným, především myslivcům, včelařům a zemědělcům postup instalace pachové ochrany proti medvědům, aby se zabránilo škodám na majetku nejen chovatelům zvířat, případně i na zdraví a životech obyvatel. **Speciálně vyvinuté pachové zradidlo PACHO-LEK® MEDVĚD šelmy vnímají jako nebezpečný pach a vstup do těchto ploch je zrazuje.**

Zákon č. 449/2001 Sb., ve znění zákona č. 277/2019 Sb. o myslivosti v platném znění, mimo jiné stanoví zákonnou povinnost zabránit škodám anebo je podstatně omezit a to i vzniklých chráněným živočichem.

2. VYMEZENÍ POJMŮ

Biodegradabilní nosič pachové látky – je materiál speciálně vyvinutý pro injektáž pachové látky (patent EU a CZ), který má otevřené póry zabezpečující vysoký difuzní koeficient pachové látky, a tím zabezpečuje i maximální účinnost pachového ohradníku. Nosič je šetrný k životnímu prostředí ve smyslu zákona č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, na vzduchu za daných meteorologických podmínek teploty a vlhkosti je stabilní, nedegraduje a neemituje cizorodé látky do životního prostředí. Emitovaná látka je těžší než vzduch, proto při instalaci je nutné z této fyzikální skutečnosti pracovat při umístění.

Koncentrát pachové látky PACHO-LEK® proti medvědům – obsahuje účinnou látku, která imituje pach predátora, která medvědy odrazuje od přiblížení se k pachovému ohradníku. Splňuje podmínky zákona č. 17/1992 Sb. o životním prostředí a zákona o biocidech č. 324/2016 Sb., „o biocidech“, je zařazen do seznamu biocidů a vyhovuje předpisům Evropské unie. (viz Oznámení).

Aktivace – první injektáž koncentráту pachové látky do nosiče BIO10-PO v rámci instalace pachového ohradníku třemi vpichy do nosiče, každý po dobu 1 vteřiny. Umístění nosiče do kovového adaptéru (chrániče) a ten na stabilní podložku (např. kůl).

Oživení – následná injektáž koncentráту pachové látky do nosiče BIO10-PO v rozmezí 30 dnů od poslední injektáže koncentráту, podle průběhu počasí a vegetačního období. V létě je emitace látky intenzivnější (vyšší teplota).

3. ZAPACHOVÁNÍ OBLASTI POMOCÍ PACHOVÉHO OHRADNÍKU

3.1 Materiálové vybavení

- **Kůly** – dřevěné, doporučené rozměry 1000 x 22 x 25 mm
- **Adaptéry** – o rozměrech 45 x 35 x 60 mm, pokud nejsou adaptéry k dispozici, může se nosič připevnit ke kůlu jiným způsobem, např. hřebíkem
- **Nosič BIO10-PO** – o rozměrech 57 x 45 x 36 mm, viz kapitola 2
- **Koncentrát pachové látky PACHOVÝ OHRADNÍK – MEDVĚD** – viz kapitola 2

3.2 Postup aplikace koncentráту pachové látky

- 1. Připevnění nosičů na ohrady, ploty** – pokud je pozemek oplocen lze nosiče rozvěsit pomocí vázacího drátku na toto oplocení nebo připevnit na hlavní kůly ohrady. Nosiče doporučujeme rozmístit v max. délce 10 m od sebe, aby bylo zapachování účinné. Do nosiče injektujeme koncentrát pachové látky. Nosič je doporučeno umístit minimálně 70 cm nad zemí. Nosič je potřeba znovu oživit pachovou látkou 1x za měsíc.
- Nosiče lze také upevnit na elektrické ohrady, univerzální síť a mobilní ploty. Postup rozmístění nosičů a oživení je stejný.
- 2. Pachový ohradník na kůlech** – v případě, že pozemek nemá žádné oplocení, je třeba instalovat pachový ohradník pomocí kůlů s adaptéry. Kůly rozmístíme v max. délce 10 m od sebe kolem celého obvodu pozemku, který chceme ochránit. Nosič umístíme do adaptéru připevněného na dřevěném kůlu a injektujeme koncentrát pachové látky. Nosič je potřeba znovu oživit pachovou látkou 1x za měsíc.
- Stejně postupujeme i v případě, že si přejeme zapachovat pouze oblast, např. vstupu před zemědělským či jiným stavením. Zde dodržujeme ochranou zónu od stavení 10 m. Kůly s nosiči rozmísťujeme a oživujeme stejně, viz Pachový ohradník na kůlech.

UPOZORNĚNÍ: V deštivém období může být snížen přenos pachů vzduchem, proto doporučujeme oživení pachového nosiče v kratších intervalech, např. po 14 dnech nebo i v průběhu deštivých srážek.

Poznámka: protože v zimě medvědi hibernují, použití pachové látky bude efektivní od března do listopadu.

4. OCHRANNÉ POMŮCKY

- brýle nebo štít
- pracovní oděv
- gumové rukavice, nejlépe slabé laboratorní (chemické)
- pracovní obuv

5. ZDROJE

- zákon č. 449/2002 Sb., ve znění zákona č. 277/2019 Sb. o myslivosti, v platném znění
- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění
- zákon č. 185/2001 Sb., ve znění zákona č. 45/2019 Sb., o odpadech (účinnost od 1. 1. 2020), v platném znění
- zákon č. 324/2016 Sb., o biocidech, v platném znění
- bezpečnostní list podle Nařízení EP a Rady ES č. 1907/2006 ve znění Nařízení komise (EU) 2015/830 z 1. 9. 2018
- odborné zdroje a závěry provozních zkoušek, zemědělská praxe